

19 Ocak 2007 günü Hrant Dink öldürüldü...

Hrant Dink'in hedef alınması süreci 6 Şubat 2004 tarihli Agos gazetesinde yayınlanan, Sabiha Gökçen'in yetimhaneden alınmış bir Ermeni kızı olduğuna ilişkin haberin 21 Şubat 2004 tarihli Hürriyet Gazetesi'nin manşetine taşınmasıyla başladı.

Genelkurmay'ın açıklamaları, Hrant Dink'in Valiliğe çağırılması, Agos gazetesini önünde yapılan gösteriler, Hrant Dink'e açılan soruşturma ve davalar, davalara tek elden çıkmış dilekçelerle müdahil olmaları ve adliye binasında linç girişimleri...

Her biri Hrant Dink'i katletme planının adımları olarak uygulamaya kondu.

19 Ocak 2007 günü Hrant Dink öldürüldü...

Öte yandan Baskın Oran ve İbrahim Kaboğlu'nun hazırladığı Azınlık Hakları Raporu nedeniyle raporun açıklanacağı basın toplantısında Kaboğlu'na saldırıldı. Fener Rum Patrikhanesi önünde, bir toplantı bahane edilerek protesto gösterileri yapıldı. "Ermeni Konferansı"nın yapılması idare mahkemesince engellenmeye kalkışıldı, Dönemin Adalet Bakanı Cemil Çiçek konferans ile ilgili olarak "Bu, Türk milletini arkadan hançerlemektir" dedi, 6-7 Eylül Sergisi basıldı, Trabzon İtalyan Katolik Kilisesi Rahibi Andrea Santoro öldürüldü.

Sevgi Erenerol 2006 yılında Genelkurmay Başkanlığı ve Hava Kuvvetleri Komutanlığı'nda misyonerlik faaliyetleri ve azınlıklarla ilgili seminerler verdi.

19 Ocak 2007 günü Hrant Dink öldürüldü...

Trabzon'da McDonalds bombalaması eylemini yapan Yasin Hayal cezaevinden çıktığında Erhan Tuncel'le ilişkisini sürdürdü. Her fırsatta büyük bir nefret beslediği Ermenilere yönelik eylem yapacağını söylüyordu. Trabzon emniyet ve jandarma istihbaratı Yasin Hayal'in Hrant Dink'i öldürme planlarına dair gelen istihbaratlara rağmen cinayeti önlemek için hiçbir şey yapmadı.

Trabzon'dan İstanbul Emniyet Müdürlüğü'ne giden istihbarata rağmen, 2004 yılından bu yana Hrant Dink'in hedef alındığına dair birçok bilgi bulunmasına rağmen İstanbul Emniyeti de cinayeti önlemek için birşey yapmadı.

19 Ocak 2007 günü Hrant Dink öldürüldü.

Bu cinayet planının bazı oyuncularını bugün Ergenekon davasının sanıkları.

Yargıda adalet arayışları ise sonuçsuz kalıyor.

Bu cinayetin, milliyetçi duygulara sahip üç-beş gencin işi olduğuna inanmak mümkün değil. Bir biçimde emniyet ve jandarma bünyesine de sızmış, hukuk dışı bir güç ve yetki kullanan daha örgütlü bir yapının, bu üç-beş genci kullanarak bu cinayeti işlettiğine inanmak da mümkün değil.

Genelkurmay Başkanlığından yargısal makamlara, hükümet sözcülerinden güvenlik birimlerine, medyadan paramiliter güçlere, tüm resmi/siyasi aktörlerin Hrant Dink'in öldürülmesinde, cinayetin önlenmemesinde, gerçek failerin ortaya çıkarılmamasında sorumluluğu var ve bu sorumluları artık ortaya çıkarmak ve yargılanmalarını sağlamak gerekiyor.

Çünkü çeşitli soruşturmalar vasıtasıyla ortaya saçılanlardan, Hrant Dink cinayetinden bir operasyon olarak söz eden Kafes Eylem Planından görüyoruz ki, bu devletin ya da devlet içinde ve devlet adına güç ve yetki kullanan birtakım kişilerin Ermenilerle (aslında Türk ve/veya Müslüman olmayanlarla) bir sorunu var.

Avukat Fethiye Çetin ve Deniz Tuna'nın hazırladığı "Hrant Dink Cinayeti Üçüncü Yıl Raporu" cinayetin öncesi ve sonrasında yaşananları, Türkiye'de yaratılan atmosfer ve yatay bir kronolojik analiz eşliğinde anlatıyor. Hrant Dink cinayetinin neden yargılanmakta olan sanıklardan ibaret olamayacağını anlatan raporu aşağıda bulabilirsiniz.

HRANT DİNK CİNAYETİ ÜÇÜNCÜ YIL RAPORU

Av. Fethiye ÇETİN

Av. Deniz TUNA

Hrant Dink cinayetinin üzerinden 3 yıl geçti. İkinci yıl için hazırladığımız raporun sonuç bölümünde şu noktaların altını çizmiştik:

“* Cinayet öncesi süreçte yaşanan bütün gelişmelere ve yasal düzenlemelere ve TBMM İnsan Hakları Komisyonu ve Başbakanlık Teftiş Kurulu raporlarında, “*Hrant Dink’in yaşamının yakın ve ciddi tehdit altında olduğunun emniyet birimleri tarafından değerlendirilmiş olması gerektiği ve kendisine koruma sağlanması gerektiği*” yönündeki somut tespitlere rağmen **Hrant Dink’e neden koruma sağlanmadığı ve koruma sağlamayanların neden yargılanmadığı soruları hep cevapsız kaldı.**

*** Gelineen noktada, MiT, Jandarma ve Emniyetin Hrant Dink’in öldürülmesi olayındaki sorumlulukları ve işbirliği ve koordinasyon sağlama konusundaki kusurları, birbirlerinden bilgi ve belge sakladıkları ve kendilerini kurtarmak için birbirlerini suçladıkları bütün çıplaklığıyla ortaya çıktı. **Birbirleriyle kavgalı bu üç kurumun aralarındaki çatışmaya rağmen iki konuda uyum içinde olmaları ve birlikte hareket etmeleri dikkat çekiciydi:****

Hrant Dink’in öldürüleceğini bilmelerine rağmen onu korumak konusunda hiçbir önlem almama konusundaki kararlılıkları,

Hrant Dink’in katil zanlısına/zanlılarına kahraman muamelesi yapmaları.

***Yukarıda ayrıntılarıyla açıklandığı üzere, bu şekilde yürütülen incelemeler ve soruşturmalarla bu suikastın aydınlatılamayacağı, cinayet öncesi ve sonrasındaki sürecin bir bütün olarak ele alınarak, ana davada birleştirilmesi gerektiği sonucu bir kez daha ortaya çıktı.**

***Yapılan yargılama sırasında dosyaya gelen belgelere göre, cinayetin planlayıcılarından Yasin Hayal, cinayetin işlenmesi sırasında olay yerinde bulunduğu**

dönük kuvvetli şüphe bulunan Osman Hayal ve öldürülen Hrant Dink emniyet tarafından takip edilmektedir. Bu bilgi, Rahip Santoro ve Malatya’da katledilen Zirve Yayınevi çalışanlarının da öldürüldükleri sırada emniyet tarafından takip edilmekte olduğu bilgisiyle birleştirilince çok dikkat çekici sonuçlar ortaya çıkmaktadır. Devletin bu kadar yakından izlediği kişiler öldürülmekte ancak yine devletin izlediği faillerle ilgili maddi gerçeğe ulaşamamaktadır. Bu durum düşündürücüdür.

Devlet, bu cinayetin sorumluluğundan kurtulmak istiyorsa, en azından kendi kurumları tarafından yürütülen incelemeler sonucunda ulaşılan tespitler ışığında sorumluları yargı önüne çıkarmalı, yargı kurumları da tüm bu dava ve soruşturmaları bir bütün halinde ve tek elden yürütülmesi için kararlılıkla harekete geçmelidir.”

Cinayetin üzerinden geçen 3 yılsonunda başladığımız yerde olduğumuzu söylemek hiç de abartılı bir tespit değil. Ancak, bu üç yılın sonunda cinayetin gerçek faillerinin ortaya çıkarılması yönünde kayda değer bir gelişme olmamakla birlikte, cinayetin işlenmesine zemin hazırlayan süreç ve ardından geçen üç yılda yaşanan gelişmeler bir bütün olarak ele alındığında failin kim ya da kimler olduğu konusunda ciddi emareler sunuyor. Bizi, ikinci yıl raporunda sordüğümüz soruların cevaplarına biraz daha yaklaştırıyor.

Özellikle içinden geçtiğimiz süreçte, birtakım soruşturmalar ve yargılamalarla ortaya çıkan psikolojik savaş harekâtları, eylem planları; “sonuna kadar gidilecek” açıklamalarına, yüzlerce sayfalık raporlara rağmen cinayetin çözülmeşi Hrant Dink’in neden öldürüldüğü sorusunu bir kez daha sormayı ve yanıtlamayı, Hrant Dink cinayetinin Türkiye siyasetinde nereye oturduğunu bir kez daha değerlendirmeyi gerektiriyor.

Aşağıdaki rapor, içinde kalmak zorunda olduğu sınırlar çerçevesinde, cinayete ilişkin bütünlüklü bir tablo sunma amacını güdüyor.

CİNAYET ÖNCESİ YAŞANANLAR YA DA CİNAYETE HAZIRLIK SÜRECİ

Agos Gazetesinin 6 Şubat 2004 tarihli nüshasında yayınlanan ve Atatürk’ün manevi kızı Sabiha Gökçen’in yetimhaneden alınmış bir Ermeni kızı olduğuna ilişkin yazı Hürriyet Gazetesinin 21 Şubat 2004 tarihli nüshasında manşetten verildi, konu basında geniş yankı buldu.

Genelkurmay Başkanlığı 22 Şubat 2004 tarihinde, bu yayınlar aleyhine çok sert bir açıklama yaptı ve bu açıklamanın ardından, 24 Şubat 2004 günü sabah erkenden Fırat (Hrant) Dink İstanbul Valiliği’ne çağırıldı. Azınlıklarla ilgili iş ve işlemlerin yürütülmesinden sorumlu Vali Yardımcısı Ergun Güngör’ün odasında gerçekleşen görüşmede biri kadın olmak üzere iki kişi daha vardı. Dönemin İçişleri Bakanı Abdülkadir Aksu tarafından istihbarat elemanı olduğu açıklanan bu iki kişiden Ö.Y., daha sonra Ergenekon soruşturmasında da karşımıza çıktı.

Bu görüşmeden iki gün sonra Ülkü Ocaklarına mensup bir grup, MHP Şişli İlçe binası önünden yürüyüşe geçerek Agos Gazetesi önünde, “Ya sev ya terk et”, “Bir gece ansızın gelebiliriz” sloganları eşliğinde gösteri yaptı. Bu gösteride, grup adına basın açıklaması yapan Ülkü Ocakları İstanbul İl Başkanı Levent Temiz, **“Hrant Dink bundan sonra bütün öfkemizin ve**

nefretimizin hedefidir, hedefimizdir” şeklinde açıklama yaptı. Levent Temiz, Ergenekon davasında sanık olarak yargılanmaya devam ediyor.

Benzer bir gösteri de bundan birkaç gün sonra “Asılsız Ermeni İddialarıyla Mücadele Federasyonu” tarafından yine Agos önünde yapıldı. Bu gösteri de, Hrant Dink’e yönelik tehdit ve nefret söylemleri ve sloganları eşliğinde gerçekleştirildi.

Hrant Dink’in Valilik makamından konu ile ilgili bilgi ve belgelerle birlikte çağrılmasından yaklaşık bir hafta sonra Hrant Dink’in evine 4-5 sivil polis gelerek “herhangi bir tedirginlik hissederseniz bizi arayın” dediler. (Bkz, Rahil Dink’in İstanbul Cumhuriyet Savcılarına verdiği 12.02.2007 tarihli ifadesi)

Bu olayların hemen arkasından Hrant Dink’in “Ermeni Kimliği Üzerine” başlıklı ve dizi halinde yayınlanan yazısındaki bir cümlesi bahane edilerek yeni bir saldırı kampanyası başlatıldı ve kimi kişi ve kuruluşlar, aynı elden çıkan tek tip şikayet dilekçeleriyle Hrant Dink’i savcılıklara şikayet ettiler.

Sistemli ve tek merkezden yönetildiği izlenimi veren saldırılar, kimi internet sitelerinde ve kimi gazetelerde devam etti ve bu saldırılarda Hrant Dink, “Türk düşmanı” olarak gösterilip bir nefret objesi haline getirilerek sürekli hedef gösterildi.

Adalet Bakanlığı’nın izin vermesi üzerine, Hrant Dink ve Agos Gazetesi sorumlu yazı işleri müdürü Karin Karakaşlı aleyhine 16.04.2004 tarihinde “Türklüğü neşren tahkir ve tezyif etme” suçunu düzenleyen eski TCK m. 159 uyarınca dava açıldı. Bu davanın duruşmalarına şikayetçi sıfatıyla dilekçe veren şahıslar örgütlü bir biçimde katıldılar, müdahil olmak talebiyle dilekçeler verdiler ve Dink ve Karakaşlı vekilinin itirazlarına rağmen mahkeme bu talepleri kabul etti.

Yargılama sırasında, Dink ve Karakaşlı vekilinin ısrarlı talepleri üzerine, mahkemenin kendisinin seçtiği, İstanbul Üniversitesinden üç öğretim görevlisinden oluşan bilirkişi kurulunun hazırladığı raporda, yazı bütün olarak incelendiğinde, suçun oluşması açısından özel kasıt bulunmadığı belirtildi. Raporun mahkemeye ulaşması ile şikayetçi konumundaki şahıslar, bu kez bilirkişiler hakkında şikayette bulundular ve ayrıca “mahkemenin Hrant Dink’i beraat ettireceği” şeklindeki internet üzerinden yapılan duyurularla duruşmalara daha örgütlü ve kalabalık biçimde katılmaya başladılar. Bu dava, 07.10.2005 tarihinde Hrant Dink’in eski TCK. 159/1 uyarınca mahkum edilmesiyle sonuçlandı.

Bu karar Dink ve Karakaşlı vekilleri tarafından temyiz edildi. Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığının hazırladığı tebliğnameye göre; bilirkişilerin görüşü doğrudu ve kararın bozulması gerekiyordu. Ancak Yargıtay 9. Ceza Dairesi 01.05.2006 günü kararı esastan oybirliğiyle onadı. Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığı bu karara itiraz etti ancak itiraz makamı olan Yargıtay Ceza Genel Kurulu bu itirazı oyçokluğuyla reddetti.

Bütün bu süreç boyunca ve mahkeme kararları basına yansıkça, Hrant Dink’i hedef gösteren kesimler, mahkeme kararlarını kendilerine dayanak göstererek bu kez saldırılarını “tescilli Türk düşmanı” diyerek sürdürdüler.

Hrant Dink, hakkında mahkumiyet kararı verildiği gün basına bir konuşma yaptı. “Bu suç benim algılamamla ırkçılıktır ve ben böyle bir suç işlemedim. Bu benim alnıma sürülmek istenen kara bir leke, yargı eğer bunu düzeltmezse ülkemi terk eder, çeker giderim.” dedi ve bu konuşması Agos Gazetesi ile birlikte tüm basın-yayın organlarında yer aldı. Bunun ardından, Hrant Dink’in mahkum edildiği davada şikayetçi olan kesimler, başta Kemal Kerinçsiz ve Büyük Hukukçular Derneği, bu kez de, yine tek tip dilekçelerle, “adil yargılamayı etkileme” suçlamasıyla Hrant Dink hakkında şikayette bulundular. Bu şikayet üzerine 14.10.2005 tarihinde bir dava daha açıldı.

Burada, Hrant Dink’in bu açıklamasının bir sanığın aslında doğal ve yasal hakkı olduğunun, yasada tanımlanmış hiçbir suç tipine uymadığının altını çizmek gerekir. Buna rağmen, Hrant Dink’in öldürülmesi için altyapıyı hazırlamakla görevli olanlar için, suç olsun olmasın elverişli bir bahane olarak kullanıldı. Bu şahıslar, Hrant Dink’i hedef haline getirme görevlerini yerine getirmişlerdi; ancak savcının bu sözlerde suç unsuru olmadığını bildiği halde dava açması, hakim önüne gelen davada suç oluşmadığı için derhal beraat kararı verebilecekken, davayı uzatarak her birinde bir linç girişiminin yaşandığı duruşmalar yapmasının bu sürecin neresinde durduğunu açıklamak gerekir. Bu dava, suç olmayan sözler için açılan ilk ve tek dava değildi. Hrant Dink, bu kişilerin yaptığı şikayetler sonucu çok sayıda soruşturma ve davada ifade vermek için sık sık adliye gitmek durumunda kaldı.

Başka pek çok şikayetin yanı sıra “adil yargılamayı etkileme” suçlamasıyla Hrant Dink hakkında şikayette bulunarak dava açılmasına neden olan Büyük Hukukçular Derneği ve üyelerinin yanı sıra başka gruplar da bu açılan davanın duruşmaları sırasında adliye önünde hazır bulundular. Bu kişiler aynı zamanda, yine tek tip dilekçelerle müdahil olma talebinde de bulundular. Bunlar arasında Ergenekon davasında yargılanmakta olan Oktay Yıldırım, Veli Küçük, Sevgi Erenrol, Kemal Kerinçsiz vardı. Adliye önünde bir grubun, üzerinde “**Misyoner çocuğu Hrant, Türk Ermenilerinin huzurunu bozma, Hrant yediğin ekmeğe ihanet etme**” yazılı bir pankart açması, pankartta misyonerlik vurgusu yapılması yürütülen plan hakkında önemli bir ipucu sunuyordu.

Hrant Dink aleyhine açılan davaların duruşması sırasında yaşanan fiili saldırılar, tehdit ve hakaretler basında da geniş yer buldu, Hrant Dink’in avukatının başvurusu üzerine alınan emniyet tedbirleri sayesinde Hrant Dink olası bir linç eyleminden kurtuldu ancak gerek Hrant Dink ve gerekse avukatları adliyeden polis araçları ile çıkarılabildi ve böylece korunabildiler.

Hrant Dink hakkındaki yargılamalar devam ederken ülkede yaşanan bazı gelişmeler de oldukça dikkat çekiciydi.

--Başbakanlık İnsan Hakları Danışma Kurulu-Azınlık Hakları ve Kültürel Haklar Çalışma Grubunun hazırladığı “Azınlık Raporu”nun son halinin açıklanacağı 01.11.2004 tarihindeki basın toplantısında, kurul başkanı Prof. İbrahim Kaboğlu fiziksel ve sözlü şiddete maruz kaldı. İHDK Başkanı Prof. Dr. İbrahim Kaboğlu'nun, raporun son halini açıklayacağı basın toplantısı, Kamu-Sen temsilcisinin de aralarında olduğu bir grupça sabote edildi.

Kamu-Sen Genel Sekreteri ve Büro-Sen Genel Başkanı Fahrettin Yokuş, Kaboğlu'nun sözünü keserek, yüksek sesle, raporun dağıtılamayacağını dile getirdi. Raporun Lozan'ı yeniden tartışmaya açmasını kabul edemeyeceklerini ve raporun usulsüz oylandığını savunan ve "Bu raporun hiçbir yerinde insan hakları yoktur. Bu rapor bir provokasyondur" diyen Yokuş, Kaboğlu'nun önünden rapor özetini alarak yırttı ve yere fırlattı.

Profesör İbrahim Kaboğlu ve Profesör Baskın Oran, bu çalışma dolayısıyla "halkı, kin ve düşmanlığa tahrik etmek ve devletin yargı organlarını alenen aşağılamak" suçlamasıyla yargılandılar. Mahkeme İbrahim Kaboğlu ve Baskın Oran hakkında beraat kararı verdi ancak savcılığın itirazı üzerine dosya Yargıtay'a gönderildi. Yargıtay 8. Ceza Dairesi raporda dile getirilen görüşlerin suç olduğu gerekçesiyle, oyçokluğuyla, beraat kararını bozdu. Yargıtay başsavcılığının itirazı üzerine dosya Ceza Genel Kuruluna gönderildi ve burada yerel mahkemenin verdiği beraat kararı onandı. Böylelikle bilimsel bir raporda ifade edilen görüşlerin suç olmasının önüne geçilebildi.

--Fener Rum Patrikliği Aziz Sinodu ile Kıbrıs Otosefal Kilisesi'nin Başpiskoposluk Sinodu arasında 10 Kasım 2005'te Fener Patrikhanesi'nde yapılması öngörülen toplantıyı bahane eden milliyetçi çevreler Patrikhane önünde gösteri yapıp, Patrikhane'nin Yunanistan'a taşınması için imza kampanyası başlattılar. Öte yandan aynı gurubun İstanbul Valiliği'ne başvurarak toplantıyı engellemesini talep ettiklerine, bunun üzerine de Valiliğin konuya ilişkin bir inceleme başlattığına ilişkin haberler de basında yer aldı. Bu girişimleri başlatanlar da yine Sevgi Erenrol, Kemal Kerişsiz ve ekibiydi.

--25-27 Mayıs 2005 tarihlerinde Boğaziçi Üniversitesinin ev sahipliğinde çok sayıda akademisyen ve bilim insanının düzenleyicisi ve yine çok sayıda araştırmacı, gazeteci, yazarın katılımcısı olduğu, "İmparatorluğun Çöküş Döneminde Osmanlı Ermenileri" konulu bir konferans yapılması planlandı.

Böyle bir konferans düzenleneceği haberinin basında yer almasıyla, yine Kerişsiz ve ekibinin gayretleriyle kamuoyunun gündemine taşındı. Konferans ve konferansın düzenleyicileri ağır ırkçı saldırılara, tehdit ve hakaretlere maruz kaldı. Dönemin Adalet Bakanı Cemil Çiçek konferans ile ilgili olarak **"Bu, Türk milletini arkadan hançerlemektir"** şeklinde açıklama yaptı.

Bunun ardından, Kemal Kerişsiz ve ekibi tarafından kurulmuş olan Büyük Hukukçular Birliği bünyesinde örgütlenen ırkçı çevrelerden bir grup avukatın başvurusuyla, Boğaziçi Üniversitesinde düzenlenecek konferans idari yargıya taşındı ve İstanbul 4. İdare Mahkemesi konferansın yürütülmesinin durdurulmasına karar verdi. Böylesi bir başvuru ve karar aslında hukuk sisteminde yeri olmayan bir uygulamaydı.

Bu karar üzerine konferans, yoğun güvenlik önlemleri altında İstanbul Bilgi Üniversitesinde gerçekleştirildi. Yine salon içinde ve dışında ırkçı protestolar yaşandı.

--6-7 Eylül 1955 yılında yaşanan olayların 50. Yıldönümü dolayısıyla Tarih Vakfı, Karşı Sanat Çalışmaları, İnsan Yerleşimleri Derneği ve Helsinki Yurttaşlar Derneği tarafından hazırlanan 6-7 Eylül Olayları Sergisi'nin açılışında ırkçı gruplara tarafından bir saldırı gerçekleştirildi.

Serginin 6 Eylül'deki açılış töreninin hemen ardından Karşı Sanat Galerisi'ne gelen bir grup saldırgan, fotoğrafları yerlere atıp parçaladılar, yumurta attılar ve bazı fotoğrafların hasar görmesine neden oldu.

Sergiye saldıranlar arasında, daha önce Boğaziçi Üniversitesi'ndeki Osmanlı Ermenileri Konferansı'na da saldıran "Türkiye Sivil Toplum Kuruluşları Birliği"nden (TSTKB) Ramazan Kırkık, Ramazan Bakkal ve İstanbul Ülkü Ocakları eski başkanlarından Levent Temiz yer aldı; Kırkık ve Temiz bildiri okudular. Bu üç ismin, Hrant Dink'in duruşmalarını takip eden ve müdahil olmak isteyen isimler arasında olduğunu da eklemek gerek.

--5 Şubat 2006'da Trabzon İtalyan Katolik Kilisesi rahibi Andrea Santoro, ayin sırasında 16 yaşındaki O.A. tarafından öldürüldü.

--Fransız Parlamentosunda Ermeni soykırımını reddetmeyi suç sayan bir yasanın tartışılmaya başlaması Türkiye'deki gerilimi artırdı. Bu gerilimin alabileceği boyutlardan tedirginlik duyan Türkiye Ermenileri Patriği Mesrob Mutaşyan, 11.10.2006 tarihinde İstanbul Valiliği'ne verdiği dilekçede "gayet gergin olan siyasi ve sosyal ortamı göz önünde bulundurarak Türkiye Ermeni toplumuna ait kurum ve kuruluşların güvenliğinin sağlanmasını" talep etti.

--İstihbarat Daire Başkanlığı, Mutaşyan'ın bu dilekçesini ciddiye almış olacak ki, hemen ertesi gün, 12.10.2006 tarihinde bütün illerin İstihbarat Şube Müdürlüklerine bir yazı göndererek, Fransa ulusal meclisinde gündeme gelen yasa tasarısı nedeniyle Ermeni vatandaşlara karşı provokatif eylemlere, tepkisel hareketlere girişebilecekleri konusunda görevlileri uyardı.

--Bu sırada, Hrant Dink cinayeti ve Ermeni meselesine ilişkin algıları yansıtan bir başka faaliyet daha yürütölmekteydi. Bugün "Ergenekon" davasında sanık konumunda olan Sevgi Erenerol 2006 yılının Ekim ve Kasım aylarında genelkurmay başkanlığı ve hava kuvvetleri komutalığında misyonerlik faaliyetleri ve azınlıkları konu alan seminerler veriyordu. Sevgi Erenerol'un kendi ifadesine göre, Türkiye'nin başka pek çok şehrinde de tekrarlanan bu seminerlerde Türkiye'ye yönelik "tehditler" tartışılmaktaydı.

Türkiye'de bütün bunlar olurken Trabzon'da da bir hareketlilik yaşanüyordu.

Hrant Dink cinayeti nedeniyle yargılanan sanıklar Trabzon'un Pelitli beldesinde ikamet etmekteydi ve bu bölge jandarmanın sorumluluk alanındaydı.

Hrant Dink cinayetinin azmettiricisi olarak yargılanan Yasin Hayal, diğer bazı sanıklar gibi Trabzon'un Pelitli bölgesinde ikamet etmekteydi. 2002 Martında askerden izin için geldiği Trabzon'da Erhan Tuncel ile tanıştı ve bu arada Santa Maria Kilisesi rahibini günlerce komada kalacak şekilde döven Yasin Hayal, daha sonra bu eylemi Erhan'ın kendisine "Trabzon'da misyonerlik faaliyetleri çok artmış" dediği için yaptığını söyledi. Olayların seyri içinde Yasin Hayal'in de misyonerlik vurgusu yapması dikkat çekicidir.

Askerden döndükten sonra Erhan Tuncel ile ilişkileri devam etti.

Ağustos 2004’de başbakanın içinde bulunduğu uçakla ilgili aslısız bomba ihbarında bulundu. Yasin Hayal, bu eylemi “**polislin reflekslerini ölçmek için**” yaptığını açıkladı.

Yasin Hayal, aslısız bomba ihbarı nedeniyle jandarma tarafından aranmakta iken Çeçenistan’a gitti. Girişimleri sonuçsuz kalınca geri döndü. Bu gidişin nedeninin Çeçenlerle birlikte savaşmak olduğunu açıkladı.

Ekim 2004’te Erhan’la birlikte planladıkları Mcdonalds eylemini yaptı. İstanbul’a kaçtı, yakalandı ve cezaevine konuldu.

Bu olayda bombayı hazırlayan ve Mcdonalds’a yerleştirilmesi sırasında gözcülük yapan kişi, bu olaydaki sorumluluğu gözlerden gizlenerek YİE olarak istihdam edilen Erhan Tuncel’di.

Yasin Hayal, Eylül 2005’te cezaevinden çıktı, cezaevinden çıktığında ibda-eli arkadaşlar edindiğini, onlardan etkilendiğini söylüyordu. Trabzon Emniyet görevlileri de, Yasin Hayal’in cezaevinde edindiği irtibatları önemli bularak bu gerekçeyle Yasin Hayal’i dinlemeye aldı.

Erhan Tuncel’in ifadelerine göre, Yasin Hayal cezaevinden çıktıktan sonra Ermenilere kin besliyordu ve İstanbul’da eylem yapmayı planlıyordu.

Trabzon İstihbarat Şube Müdürlüğünde YİE olarak çalışan Erhan Tuncel, Yasin Hayal ile ilgili bilgi toplamakla görevlendirilmişti. Trabzon Emniyet Müdürlüğü İstihbarat Şube Müdürlüğünde görevli Muhittin Zenit’in soruşturma ve kovuşturma aşamalarında verdiği ifadelerinden aynı zamanda fiziki takip altında da tutulduğunu öğrendiğimiz Yasin Hayal hakkındaki bu fiziki ve teknik takip işlemi, Trabzon İstihbarat Şube Müdürlüğünde görevli Mehmet Ayhan’ın duruşmada verdiği ifadeye göre, “**son ana**” kadar devam etmişti.

Tahminen Ocak 2006’dan itibaren Yasin Hayal, Hrant Dink’i öldüreceğini söylemeye ve bunu çevresindekilerle ve Erhan Tuncel ile paylaşmaya başlamıştı. Erhan Tuncel’in bu durumu Trabzon İstihbarat Şube Müdürlüğü görevlilerine bildirmesi üzerine, Ankara İstihbarat Daire Başkanlığı’na ve İstanbul İstihbarat Şube Müdürlüğü’ne 17.02.2006 tarihli yazı yazıldı. Bu yazıda,

*“YİE’den alınan bilgilerden “bahse konu şahsın çevresinde bulunan arkadaşlarına Ermenilere karşı büyük bir kin beslediği ve önümüzdeki günlerde İstanbul ilinde ses getirecek bir eylem yapmayı planladığını **hedef olarak da** Türkleri ve Türkiye Cumhuriyetini karalayıcı faaliyetlerde bulunduğu gerekçesiyle **AGOS Gazetesi genel yayın yönetmeni Fırat (Hrant) Dink isimli şahsı seçtiğini**, maddi imkan sağladığı takdirde bahse konu eylemi gerçekleştirmek için İstanbul iline gideceğini ve Sarıgazi ilçesinde bir fırında çalıştığı bilinen abisi Osman Hayal’in yanında kalacağını söylediği” öğrenilmiştir.*

Ayrıca bahse konu şahsın McDonald’s isimli işyerine yapmış olduğu eylem öncesinde de benzer söylemlerde bulunduğu göz önüne alınarak şahsın söz konusu eylemi yapabilecek bir yapıya sahip olduğu değerlendirilmekte olup 0538 7193181 numaralı telefonu kullanan şahsa yönelik çalışmalarımız devam etmektedir.”

denmekteydi.

Cinayetden hemen sonra Erhan Tuncel ile Muhittin Zenit arasında yapılan bir telefon görüşmesi, Trabzon Emniyetinin Hrant Dink'in nasıl, nerede vurulacağını ve failin vurduktan sonra kaçıp kaçmayacağına kadar tüm ayrıntıyı bildiğini gösteriyordu.

Cinayetin önce Yasin Hayal tarafından işleneceğini, ardından plan değiştirilerek Zeynel Abidin Yavuz tarafından işleneceğini bilen Trabzon Emniyet Müdürlüğü görevlileri Ogün Samast'ı da biliyordu. Erhan Tuncel emniyet ile muhtemelen son görüşmelerinden birinde Ogün'ün adını henüz bilmediği için "Yasin'in bu işi yaptırmak üzere Pelitlispor'da sol açıkta oynayan ve hızlı koşan bir çocuk buldu"ğunu emniyete bildirdiğini söyledi.

Yasin Hayal Ocak 2007 başlarında mermi arayışına girdi. Mermi bulmak için attığı telefon mesajı teknik takibe takıldı ancak bu mesaj da Trabzon Emniyet Müdürlüğü görevlilerinin tahrif ettiği ve savcılardan gizlediği delillerden biriydi.

Sanıkların pek çoğunun ikamet ettiği Pelitli beldesi jandarmaya bağlıydı.

Yasin Hayal Trabzon Jandarma İstihbarat Şube Müdürlüğünü sıklıkla ziyaret edenler arasındaydı.

O dönemki jandarma istihbarat şube müdürü, Yasin Hayal için **"sağlam bir çocuk, temiz bir çocuk, ileride iyi işler yapacak"** diyordu.

Veysel Şahin isimli jandarma muhbiri, önce Ergenekon soruşturması sırasında savcılığa verdiği ifadede daha sonra İstanbul 14. Ağır Ceza Mahkemesinde de tanık olarak verdiği ifadede, 2003-2005 yılları arasında Jandarma İstihbaratının daveti üzerine Trabzon'a gittiğini söyledi ve **"Feridun Yüzbaşı vardı, istihbarat şube müdürü, YASİN arkadaşı görmüştüm sadece, sorduğumda Feridun bana dedi ki sağlam bir çocuk temiz bir çocuk görüştüğümüz bir çocuk dedi"** şeklinde bir ifade verdi ve Veysel Şahin duruşmada Yasin Hayal'i teşhis etti.

DMO'da çalışan bir güvenlik görevlisi olan Yasin Hayal'in eniştesi Coşkun İğci Trabzon jandarmaya gayri resmi olarak haber elemanlığı yapmaktaydı. Ayrıca, Trabzon 2. Sulh Ceza Mahkemesinde yürüyen davada, Jandarmanın, Pelitli beldesinde altı kayıtlı haber elemanı istihdam ettiği ortaya çıktı.

Yaklaşık Temmuz 2006'da Yasin Hayal'in Hrant Dink cinayeti planlarından haberdar olan Coşkun İğci bu durumu irtibatlı olduğu jandarma görevlileri Okan Şimşek ve Veysel Şahin'e bildirdi.

Coşkun İğci Yasin Hayal'in kendisinden silah bulmasını istediğini ve elinde Hrant Dink'in ev ve işyerine ait krokileri gördüğünü de jandarma görevlilerine bildirmişti.

Okan Şimşek ve Veysel Şahin bu durumu üstleri konumundaki jandarma yüzbaşı Metin Yıldız'a bildirdi.

Temmuz ayındaki olağan asayiş toplantılarından birinde Metin Yıldız bu durumu jandarma il alay komutanı Ali Öz'e aktardı. Ali Öz **"bunu sonra konuşuruz"** diyerek konuyu kapattı.

Bu hususta talimat bekleyen Okan Şimşek ve Veysel Şahin Metin Yıldız'a tekrar hatırlattıklarında **"komutanımız sonra talimat verecekti"** diyerek onları başından savdı.

Bu durum Trabzon 2. Sulh Ceza Mahkemesinde yapılan yargılama sırasında ortaya çıkan bilgilerle doğrulandı.

Trabzon Emniyet Müdürlüğü ve Trabzon Jandarma Komutanlığı, bu bilgilere rağmen, cinayeti önlemek için hiçbir şey yapmadı.

19.01.2007 günü Hrant Dink öldürüldü.

Hrant Dink'in öldürüleceğini İstanbul Emniyeti de biliyordu.

Trabzon İstihbarat Şube Müdürlüğü tarafından 17.02.2006 tarihli, Hrant Dink'in Yasin Hayal tarafından öldürüleceği bilgisini içeren yazı İstanbul Emniyet Müdürlüğüne gönderildi. Trabzon İstihbarat Şube Müdürü Engin Dinç, verdiği ifadelerde, bu yazının hemen ardından İstanbul İstihbarat Şube Müdürü Ahmet İlhan Güler'i telefonla arayarak bizzat görüştüğünü ve konunun önemi hakkında bilgi verdiğini söyledi.

İstanbul Emniyet Müdürlüğü, bu yazıdan çok önce, 2004 yılından beri yaşanan tüm gelişmelerden haberdardı. Hrant Dink'in Sabiha Gökçen ile ilgili haberin yayınlanmasının ardından valiliğe çağrıldığını, bu haberle ilgili Agos gazetesi önünde çeşitli gruplar tarafından ırkçı eylemler yapıldığını, Hrant Dink'in yargılandığı duruşmalar sırasında linç girişimlerine maruz kaldığını, aynı güruhun daha önce de Ermeni Konferansı sırasında ve Orhan Pamuk, Elif Şafak gibi yazarlar aleyhine açılan davalarda da sahnede olduğunu biliyordu. Bu husus, dönemin İstanbul Emniyet Müdürlüğü İstihbarattan sorumlu müdür yardımcısı Şammaz Demirtaş tarafından Başbakanlık Müfettişlerine verdiği ifade, **"Hrant Dink'in basına yansıyan faaliyetleri ve o dönem içinde bulunduğumuz ortam sebebiyle Hrant Dink'in hedef olarak değil ancak oluşabilecek sansasyonel durumlar nedeniyle İstanbul'da istihbarat şubemizin ilgi alanında olduğunu söyleyebilirim"** şeklinde dile getirilmişti.

Ama İstanbul Emniyet Müdürlüğü, bu bilgilere rağmen, cinayetin önlenmesi için hiçbir şey yapmadı.

19.01.2007 günü Hrant Dink öldürüldü.

17.02.2006 tarihli yazı, bütün istihbari bilgilerin toplandığı yer olan İstihbarat Daire Başkanlığına da gönderilmişti.

Emniyet Genel Müdürlüğü İstihbarat Daire Başkanlığı'nın yetki, görev ve sorumluluklarını düzenleyen yönetmeliğe göre; İstihbarat Daire Başkanlığı, tüm Merkez ve Taşra birimlerince toplanan istihbari bilgileri kayıt ve tasnif etmek, istihbarat bilgilerinin ve operasyonlarının takibini yapmak, illerden ve diğer kurumlardan gelen bilgi, belge ve duyumları takip edip

değerlendirmek, bu konuda taşra üniteleri ile gerekli koordinasyonu sağlamakla görevlidir. Görev tanımı bu olmasına karşın bu birim Hrant Dink'e ilişkin bilgiler ve belgelerin gereğini yapmadı, önlem almadı.

Cinayetin işlendiği dönemde İstihbarat Daire Başkanlığının başında Ramazan Akyürek bulunuyordu.

Ramazan Akyürek, bu göreve atanmadan önce, Trabzon Emniyet Müdürü idi ve Erhan Tuncel'i yardımcı istihbarat elemanı olarak istihdam eden kurumun başındaydı. Mayıs 2006'da Emniyet Genel Müdürlüğü İstihbarat Daire Başkanlığı görevine atandı.

Cinayetle ilgili tüm gelişmelere başından beri vakıf olan Ramazan Akyürek, 2006 Ekim ayında sürecin gerginliğinin farkında olarak 81 ilin istihbarat şube müdürlüklerine Ermenilerin ve Ermeni kurumlarının güvenliği konusunda daha dikkatli olunması için yazı yazmıştı.

Meclis İnsan Hakları Komisyonuna verdiği ifadede, o dönem çeşitli illerden bu tür bilgilerin kendilerine ulaştığını da ifade eden Ramazan Akyürek'in bu bilgileri neden değerlendirmedeği ve görevini yapmadığı sorusu da cevapsız kaldı.

Başbakanlık müfettişleri de, İstihbarat Daire Başkanlığı'nın sürecin kontrol edilmesinde, gerekli değerlendirmeyi yaparak bir operasyon başlatılması ve/veya Hrant Dink'e yönelik koruma önlemlerinin alınması konularında gerekeni yapmadığı için görevini ihmal ettiği kanaatindeydi.

19.01.2007 günü Hrant Dink öldürüldü.

Cinayetten önce bazı kurumlar ve kişilerin tutumlarındaki paralellik cinayet sonrasında da devam etti.

--Cinayetin hemen ardından, İstanbul Emniyet Müdürü Celalettin Cerrah, **"Cinayetin herhangi bir siyasi boyutu ve örgüt bağlantısı yok. Zanlı, milliyetçi duygularla cinayeti işlemiş. Arkadaşı Yasin Hayal'le de bu konuda görüşmelerde bulunmuş"** diyerek hem soruşturmanın yönünü saptırmaya hem de cinayetin örgütsel bağına gözlerden kaçırmaya çalıştı.

--İstanbul Cumhuriyet Başsavcılığı tarafından yürütülen soruşturma sırasında, savcılar Trabzon emniyet Müdürlüğü ve Trabzon Jandarma görevlilerinin kendilerinden delil gizlediğini ve cinayetten sonra delil kararttıklarını tespit etti. 11 maddelik bu tespitler doğrultusunda işlem yapılması için dosyayı Trabzon savcılığına gönderdiler ancak Trabzon savcılığı her nasılsa bu fiillerde suç unsuruna rastlamadı.

--İstanbul Emniyet Müdürlüğü görevlileri hakkında üç kez yapılan incelemede, delillerin yok edildiğini, sahte belge düzenlendiğini, gitmedikleri göreve gitmiş gibi gösterdiklerini tespit eden müfettişler, en azından görevi ihmal sayılabilecek fiillerin sözkonusu olduğu gerekçeyle görevliler hakkında soruşturma açılması gerektiği yönünde görüş bildirmelerine rağmen tek bir görevli hakkında soruşturma açılmadı.

--İstanbul Emniyet Müdürlüğü görevlileri ile ilgili olarak yargı yolunu kapatan İstanbul Bölge İdare Mahkemesi hakimlerinin bağımsız ve tarafsız davranmadıkları, anayasal ve yasal yükümlülüklerini yerine getirmedikleri iddiasıyla yapılan şikayet, Hakimler ve Savcılar Yüksek Kurulu tarafından gerekçesiz olarak reddedildi.

--İstanbul 14. Ağır Ceza Mahkemesinde yürüyen davada, tüm soruşturmaların ve yargılamaların tek elden yürütülmesi gerektiği, bu nedenle yürümekte olan davaların birleştirilmesi yönündeki talepler sürekli ve sistematik olarak reddedildi. Kabul edilen talepler ise, devlet kurumlarının direnciyle karşı karşıya.

--Trabzon Jandarma görevlileri hakkında yürüyen davada, cinayetten sonra sahte belge düzenlendiği, bazı belgelerin yok edildiği tespit edilmesine rağmen görevliler hakkında bu suçlardan hiçbir işlem yapılmadı.

--İstanbul'dan Trabzon'a gitmekte olan Ogün Samast emniyet ve jandarmanın ortak operasyonu ile Samsun'da yakalandı. Jandarma karakolundan Samsun Emniyet Müdürlüğüne götürüldü. Kendisine kahraman muamelesi yapıldı.

Emniyet ve jandarma görevlileri üzerlerinde resmi kıyafetleri olduğu halde Ogün Samast'la sayısız kez üzerinde "vatan toprağı kutsaldır, kaderine terk edilemez" yazılı veciz söz bulunan Türk bayrağı motifi içeren takvim önünde fotoğraf çektirdiler. Aynı zamanda olayın delillerinden biri olan ve Ogün Samast'ın üzerinden çıkan bayrağı da kullanarak pozlar verdiler.

Bu görüntülerin basında yer almasının ardından, konuyla 02.02.2007 tarihinde bir açıklama yapan Emniyet Sözcüsü İsmail Çalışkan kendisine yöneltilen "bu tür çekimlerin yapılmasını doğru buluyor musunuz?" sorusuna **"Emniyet teşkilatı kurumsal bir yapıya sahiptir. Polisin profesyonel olması lazım. Duygu ve düşüncesini yaptığı işe yansıtmaması gerekir"** diye cevap verdi.

Burada, anlaşılan o ki, emniyet sözcüsünü rahatsız eden durum, polisin katille fotoğraf çektirmesi, ona kahraman muamelesi yapması, onunla aynı duygu ve düşüncüyü paylaşması değil, bunu profesyonelliğı zedeleyecek şekilde alenen yapıyor olması.

--Trabzon Pelitli'de cinayet hazırlıklarının sürdüğü dönemde, Trabzon Jandarma Komutanlığının hiyerarşik olarak bağlı olduğu Giresun Jandarma Bölge Komutanı General Dursun Ali Karaduman, cinayetin işlendiği gün Trabzon Jandarma Komutanı Ali Öz ile birlikteydi. Hiyerarşik olarak cinayeti önlemek konusunda sorumluluğı olan Dursun Ali Karaduman, bu sorumluluğı yerine getirmediği gibi, cinayetten yaklaşık altı ay sonra Giresun'da gerçekleşen şehit cenazesinde, ırkçı görüşler içeren ve Hrant Dink'in cenaze töreninden ve anılmasından duyduğu rahatsızlığı dile getiren bir "şiiir" okudu. Amasya'daki bir başka cenazede Hrant Dink'e yönelik "hain" suçlaması ve aşağılama içeren ve onun ve ailesinin etrafında düşmanlık yaratma amacı taşıyan bir konuşma yaptı.

General rütbesindeki bir resmi görevlinin, hiç tanımadığı bir kişiyi böylesi hassas bir ortamda ölümlerde sorumluluğu varmış gibi göstermeye çalışması ve hedef göstermesi, Hrant Dink cinayetinde durduğu yeri göstermesi bakımından dikkat çekiciydi. Bu General, yürüttüğü görev bakımından Veli Küçük'ün ardılıydı.

--2008 Aralık ayında, resmi devlet televizyonu TRT'de, Şahların Labirenti isimli bir belgesel yayınlandı. Bu belgeselde, pek çok ismin yanında, Maraş Katliamı sanığı Ökkeş Şendiller de görüş beyan etmişti. Ökkeş Şendiller, kendisinin sanık olarak yargılandığı Maraş Katliamının Ermeniler ve Hrant Dink tarafından organize edildiği ve işlendiği izlenimi uyandıran, bu katliamın yükünü Hrant Dink'e ve Ermenilere yıkmaya çalışan sözler sarf etmişti. Hrant Dink'e yönelik ağır ithamlar ve ırkçı yaklaşımlar içeren, toplumu düşmanlaştırmayı hedefleyen sözler içeren bu belgeselin devletin resmi televizyonu TRT'de yayınlanması infial yarattı.

Devletin üst düzey kamu görevlilerinin bu tutumlarının, münferit ve tesadüfi olmadığı, son zamanlarda ortaya çıkan gelişmelerle doğrulandı.

Hrant Dink'in öldürülmesi olayından kısa bir süre sonra "Ergenekon" soruşturmasında geline aşamada, Hrant Dink'in neden ve nasıl öldürüldüğünü ve bir süredir ülkede yaşayan gayrimüslim vatandaşlara yönelik saldırıların neden arttığını anlamlandırabilmek açısından önemli bilgiler açığa çıktı.

2001 yılının Aralık ayında yapılan MGK toplantısında, "iç tehdit" başlığı altında "azınlık faaliyetleri"nin de sayılması, "misyonerliğin" tehdit ilan edilmesi ve Sevgi Erenerol tarafından verilen seminerlerde misyonerliğin ülkedeki azınlıklar tarafından yürütüldüğüne dair imalarda bulunulması, ülkeye yönelik tehditlerin bir piramit arz ettiği ve bunun tepesine de azınlıkların olduğu görüşünün propaganda edilmesi ile, bu seminerlerin ardından gayrimüslim din görevlilerine karşı saldırıların artması, Rahip Santoro'nun öldürülmesi, Hrant Dink'in öldürülmesi, 18 Nisan 2007'de Malatya'da Tilman Geske, Necati Aydın ve Uğur Yüksel'in misyoner oldukları gerekçesiyle dört kişi tarafından vahşice öldürülmesi, 1 Aralık 2007'de Mor Yakup Süryani Kilisesi rahibi Edip Daniel Savcı'nın, kimliği belirsiz üç kişi tarafından kaçırılıp üç gün sonra serbest bırakılması, 16 Aralık 2007'de İzmir'de Aziz Antuan Kilisesi Rahibi Adriano Franchini'nin bıçakla yaralanması olayları birlikte değerlendirilmesi gereken olaylar olarak karşımıza çıkıyor. Son zamanlarda ortaya çıkan ve soruşturması halen sürdürülen Kafes Eylem Planı ise yukarıdaki olgu ve olaylarla ilişkisi bakımından önemli ipuçları sunuyor.

DEĞERLENDİRME

1. Bu dava sanıklarının, cinayeti işleyen büyük ve profesyonel örgütlemenin sadece bir bölümünü oluşturduğu yönündeki iddiamızın soyut bir varsayımdan ibaret olmadığı, gerçeği işaret ettiği, dava dışı gelişmelerle, bu dava dışında yürütülen inceleme ve soruşturmalarla her geçen gün biraz daha ve yeniden doğrulanmaktadır.

Bu son derece profesyonel örgütlü yapının ortaya çıkarılabilmesi için olayı temsil eden tüm delillerin toplanması, bütünü temsil etme ihtimali olan tüm parçaların birleştirilmesi, örgütü

deşifre edecek tüm ipuçlarının değerlendirilmesi, etkin ve etkili soruşturma açısından da zorunludur.

İşte bunun için, Hrant Dink cinayetinde cinayetin tetikçileri ile cinayetin hazırlık sürecinde onu açık hedef haline getirenlerin; onu toplumda yalnızlaştıranların; bu planın medyadaki ayaklarının, yargı mensuplarının bu kampanyada durdukları yerin, yine bu süreçte, görevlerini yapmayarak cinayeti kolaylaştıranların birlikte ele alınıp değerlendirilmesi, suç oluşturan eylemdeki rollerinin ve örgütle ilişkilerinin araştırılması gerekir.

Belli bir plan dahilinde hareket eden ve sürece yayılan eylemleriyle cinayeti adım adım gerçekleştiren örgüt ancak tüm bu eylemler mercek altına alınarak tespit edilebilir.

Ortaya çıkan deliller ışığında, Hrant Dink'in öldürülmesine giden yoldaki taşların, Hrant Dink'i açık hedef konumuna getirenler ile cinayeti önlemekle görevli güvenlik güçleri tarafından döşendiği, tetikçi sanıkların da bu yolda ilerlemek suretiyle Hrant Dink'i katlettiklerini söylemek hiç de yanlış ve abartılmış bir ifade olmayacaktır.

İşte bu nedenlerle soruşturma safhasından başlayarak yargılamanın bütün aşamalarında bu cinayete ilişkin tüm dava ve soruşturmaların tek elden yürütülmesi gerektiğini, parçalara ayrılarak bütünlüğünden koparılan dava ve soruşturmalarla maddi gerçeğe ulaşmanın imkansızlığını dile getirdik.

Mahkemeler nezdinde yaptığımız birleştirme talepleri de ne yazık ki her seferinde reddedildi.

Bu amaçla, Trabzon Emniyet, Trabzon Jandarma ve İstanbul Emniyet görevlileri hakkında İstanbul Başsavcılığı nezdinde yaptığımız suç duyuruları ile ilgili olarak görevsizlik kararları verildi ve görevli olduğu iddia edilen yerlere gönderilen soruşturmalar takipsizlikle sonuçlandı.

Bütün bu gelişmeler ışığında; açıkça ve net olarak varılan sonuç şudur: **Bugüne kadar izlenen yöntemle bu cinayet aydınlatılamaz.**

2. Bu cinayetin, milliyetçi duygulara sahip üç-beş gencin işi olduğuna inanmak mümkün olmadığı gibi, bir biçimde emniyet ve jandarma bünyesine de sızmış, hukuk dışı bir güç ve yetki kullanan daha örgütlü bir yapının, bu üç-beş genci kullanarak bu cinayeti işlettiğine inanmak da mümkün değil. Genelkurmay başkanlığından yargısal makamlara, hükümet sözcülerinden güvenlik birimlerine, medyadan paramiliter güçlere, tüm resmi/siyasi aktörlerin Hrant Dink'in öldürülmesinde, cinayetin önlenmemesinde, gerçek faillerin ortaya çıkarılmamasında sorumluluğu vardır.

3. Cinayet sonrasında yürütülen soruşturmalar ve yargılama bugüne kadar iki önemli hususu ortaya çıkardı:

- a) Devletin bütün istihbarat kurumları Hrant Dink'i izlemektedir.
- b) Devletin bütün istihbarat kurumları Hrant Dink'i öldürecek kişileri de izlemektedir.

Hrant Dink'in ve onu öldürecek olanların devlet tarafından izleniyor olmasına rağmen, bu sonucun neden önlenemediği sorusunun yanıtı aslında yukarıda aktardığımız olgularda kendini gösteriyor.

Çeşitli soruşturmalar vasıtasıyla ortaya saçılanlardan görüyoruz ki, bu devletin ya da devlet içinde ve devlet adına güç ve yetki kullanan birtakım kişilerin Ermenilerle (aslında Türk ve/veya Müslüman olmayanlarla) bir sorunu vardır. Aksi halde, Ogün Samast, bir general, üst düzey bir emniyet görevlisi ve devletin resmi televizyonunun ortak paydasının Hrant Dink düşmanlığı olmasını, aralarındaki farka ve mesafeye rağmen hepsinin de bir biçimde bu noktada birleşmiş olmasını, devlet televizyonundan Hrant Dink'in hedef gösterilmesine izin veriliyor olmasını, toplumu düşmanlaştırma gayretlerinin devam ediyor olmasını açıklamak mümkün değil.

Esasen Hrant Dink'in buna ilişkin bir açıklaması vardı ve öldürülmeden önce bu hissiyatını şu cümlelerle ifade etmişti:

"... Ama ayrımcılığa uğramanın tecrübeleriyle pişmiş biri olarak ussal refleksimin şu soruyu sormaktan da hiç geri durmadığını itiraf etmeliyim: "Benim Ermeni olmamın bu sonuçta bir rolü oldu mu?"

Bu soruya karşılık, bildiklerimi ve sezdiklerimi yan yana getirdiğimde verebileceğim bir cevap var elbet. Özeti de şu: Birileri karar verdi ve "Bu Hrant Dink artık çok olmaya başladı... Ona haddini bildirmek gerek" diyerek harekete geçti. Kabul ediyorum, kendimi ve Ermeni kimliğimi çok merkeze alan bir iddia bu. Abarttığım öne sürülebilir. Ne var ki benim ruhsal algılamam bu... Elimdeki veriler ve yaşadıklarım bana bu iddiam dışında bir seçenek bırakmıyor. İyisi mi şimdi bana düşen tüm yaşadıklarımı ve sezgilerimi sizlere aktarmak. **Sonrası sizin bileceğiniz.**"*

* Niçin Hedef Seçildim?, Agos, 12 Ocak 2007